

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) **Q.No.1** and **Q.No.10** are **compulsory**.
 (2) Attempt **any two** questions from **each section**.
 (3) **Overall Six** questions attempt.
 (4) **Both** the **sections** should be written in the same **answer book**.
 (5) **Use of calculator** is **allowed**. **Each** step of the **calculation** should be clearly written in the **answer book**.
 (6) **Figures** to the **right** indicate **full marks**.
 (7) **Graph papers** will be **provided**.

SECTION - I

1. Define Psychological Testing & Assessment. Discuss in brief different tools of assessment. 18
2. Describe the concept of test reliability. Discuss split - Half reliability and inter scorer reliability method. 16
3. Define Test validity. Discuss in detail content validity. 16
4. What is Item Analysis? Explain Quantitative Item Analysis. 16
5. (a) Discuss of Stanford Binet Intelligence Scale 5th Edition. 08
 (b) Describe TAT in detail. 08

SECTION - I

6. (a) Compare Histogram & Polygon. 03
 (b) Arrange the following scores into frequency distribution table. 10
 37, 86, 68, 94, 98, 99, 80, 83, 36, 30,
 38, 33, 40, 46, 30, 45, 50, 54, 49, 48,
 87, 76, 78, 79, 80, 89, 96, 94, 90, 70,
 54, 57, 58, 60, 63, 69, 73, 76, 77, 70,
 N = 40
 (c) Plot a Polygon for the above distribution. 03
7. (a) Evaluate median as a measure of Central Tendency. 03
 (b) Calculate mean, median & mode for the following distribution : 13

CI	90-99	80-89	70-79	60-69	50-59	40-49	30-39	20-29
f	3	7	8	9	13	10	6	4

N = 60

TURN OVER

8. (a) What are the merits & limitations of QD. 03
 (b) Calculate Quartile Deviation for the following distribution : 09

CI	<i>f</i>
87-89	3
84-86	4
81-83	5
78-80	6
75-77	7
72-74	9
69-71	8
66-68	7
63-65	6
60-62	2
	N = 57

- (c) Calculate P_{68} and PR of 68 for the above data. 04
9. Write short notes (**any four**) : 16
1. Skewness.
  2. Stanine.
  3. Kurtosis.
  4. Probability.
  5. 'T' Score.
  6. Nature of Normal Curve.

10. (a) Describe the different types of Correlation. 04
 (b) Calculate the Rank Order Correlation for the following set of scores. 13

X	Y
30	76
86	93
36	56
92	52
80	90
76	59
50	50
39	93
68	68
70	73

- (c) Interpret the Answer. 01

3

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- छ.इ. : (१) प्रश्न क्र.१ व प्रश्न क्र.१० अनिवार्य आहेत.
 (२) उर्वरित प्रश्नांपैकी प्रत्येक विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 (३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
 (४) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.
 (५) साधे गणकयंत्र वापरण्याची परवानगी आहे. गणितीय मांडणीची प्रत्येक पायरी स्पष्टपणे लिहा.
 (६) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 (७) आलेख कागद पुरविण्यात येतील.

विभाग - १

१. मनोमापन व मूल्यनिर्धारणाची व्याख्या द्या. मूल्यनिर्धारणात येणाऱ्या साधनांची-तंत्रांची चर्चा करा. १८
 २. चाचणी विश्वासाहतेची संकल्पना स्पष्ट करा. अर्धखंडीत विश्वासाहता आणि परिक्षक अंतर्गत विश्वासाहतेची चर्चा करा. १६
 ३. चाचणी वैधतेची व्याख्या द्या. आशय वैधतेची सविस्तर चर्चा करा. १६
 ४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय? गुणात्मक घटक विश्लेषण विशद करा. १६
 ५. (अ) स्टॅनफोर्ड बिने बुद्धीमापन कसोटीची चर्चा करा. ०८
 (ब) TAT सविस्तर विशद करा. ०८

विभाग - २

६. (अ) पॉलिगॉन व हिस्टोग्राम यात तुलना करा. ०३
 (ब) खालील सुट्या प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन तक्ता तयार करा : १०
 ३७, ८६, ६८, ९४, ९८, ९९, ८०, ८३, ३६, ३०,
 ३८, ३३, ४०, ४६, ३०, ४५, ५०, ५४, ४९, ४८,
 ८७, ७६, ७८, ७९, ८०, ८९, ९६, ९४, ९०, ७०,
 ५४, ५७, ५८, ६०, ६३, ६९, ७३, ७६, ७७, ७०,
 एन = ४०
 (क) वरील वितरणाचा पॉलिगॉन काढा. ०३
 ७. (अ) केंद्रिय प्रवृत्तीच्या मध्यांकाचे मूल्यमापन करा. ०३
 (ब) खालील वितरणाचा मध्य, मध्यांक, बहुक काढा : १३

प्राप्तांक (CI)	१०-१९	८०-८९	७०-७९	६०-६९	५०-५९	४०-४९	३०-३९	२०-२९
वारंवारिता (f)	३	७	८	९	१३	१०	६	४

एन = ६०

TURN OVER

८. (अ) QD चे फायदे आणि मर्यादा कोणत्या?

०३

(ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन काढा :

०९

प्रासांक (CI)	वारंवारिता (f)
८७-८९	३
८४-८६	४
८१-८३	५
७८-८०	६
७५-७७	७
७२-७४	९
६९-७१	८
६६-६८	७
६३-६५	६
६०-६२	२
	एन = ५७

(क) वरील वितरणाचा $P_{६८}$ आणि ६८ चा PR काढा.

०४

९. खालीलपैकी टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :

१६

१. स्क्युनेस.

२. स्टानाईन.

३. कर्टोसिस.

४. संभाव्यता.

५. 'टी' गुणांक.

६. सामान्य वस्तूचे स्वरूप.

१०.(अ) सहसंबंधाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

०४

(ब) खालील संचातील सहसंबंध हा श्रेणी अंतर पध्दतीने काढा :

१३

क्ष	य
३०	७६
८६	९३
३६	५६
९२	५२
८०	९०
७६	५९
५०	५०
३९	९३
६८	६८
७०	७३

(क) सहसंबंधाचा अर्थ स्पष्ट करा.

०९

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(PAPER – V) (28/12/2017)

Q.P. Code : 07967

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt any **two** question from Q.no.1 and attempt any **three** questions from Q.no.2 to question no.8.

OR

Attempt any **five** questions from question no.2 to question no.8.

2. Attempt **five** questions in all.

- Q.1 a. Describe person centered theory and self-actualization. Explain the treatment involved in humanistic theory. 20
b. Explain the characteristics, theories and treatment of dissociative identity disorder. 20
c. Discuss the major depressive disorder and types of depression. 20
- Q.2 Explain the five axes of DSM-IV-TR. 20
- Q.3 Describe the characteristics, theories and treatment of specific phobia. 20
- Q.4 Explain the characteristics of paraphilias. Discuss different types of Pedophilia. 20
- Q.5 Describe the phases, types and courses of schizophrenia. 20
- Q.6 Discuss the diagnostic features, theories and treatment of borderline personality disorder. 20
- Q.7 Explain the characteristics, theories and treatment of autistic disorder. 20
- Q.8 Explain anorexia nervosa and bulimia nervosa. 20
-

Q.P. Code : 07967

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: १. प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

किंवा

प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२. एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

- प्र.१ अ. व्यक्तिकेंद्रित सिद्धान्त आणि स्व-वास्तविकीकरण यांचे वर्णन करा. मानवतावादी सिद्धान्तात अंतर्भूत असणाऱ्या उपचारपद्धती स्पष्ट करा. २०
- ब. वियोजित ओळख विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त आणि उपचार स्पष्ट करा. २०
- क. प्रमुख खिन्नमनस्क विकृती आणि खिन्नतेच्या इतर प्रकारांची चर्चा करा. २०
- प्र.२ DSM-IV-TR चे पाच अक्ष स्पष्ट करा. २०
- प्र.३ विशिष्ट भयव्याकुलतेची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व उपचार यांचे वर्णन करा. २०
- प्र.४ लैंगिक विकृतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. बाललक्ष्यी लैंगिकतेच्या वेगवेगळ्या प्रकारांची चर्चा करा. २०
- प्र.५ छिन्नमनस्कतेच्या टप्प्यांचे, (फेजेस) प्रकारांचे आणि कालिक विकासाचे (कोर्सस) वर्णन करा. २०
- प्र.६ सीमारेषीय व्यक्तिमत्व विकृतीची निदानात्मक वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त आणि उपचार यांचे वर्णन करा. २०
- प्र.७ आत्ममग्नतेच्या विकृतीची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त आणि उपचार स्पष्ट करा २०
- प्र.८ अँनोरेक्झिया नर्व्होसा आणि ब्युलिमिया नर्व्होसा स्पष्ट करा. २०

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(PAPER – VI) (29/12/2017)

Q.P. Code : 27555

(3 Hours)

[Total Marks : 100

N.B. : (1) Attempt **Q.No.1** and attempt **any two** questions from **Q.No.2** to **Q.No.6** and **Q.No.7**.

OR

Attempt **any four** questions from **Q.No.2** to **Q.No.6** and **Q.No.7**.

(2) In **all** attempt **five** questions.

(3) **Figures** to the **right** indicate **full marks**.

1. Answer **any two** of the following : **40**
  - (a) Describe the various types of Training Methods.
  - (b) Explain Vroom-Yetton model and LMX theory of Leadership.
  - (c) Discuss stress management programs.

2. Write **any four** short notes of the following : **20**
  - (a) Performance Appraisal.
  - (b) MBO.
  - (c) Paired Comparison Technique.
  - (d) 360° feedback.
  - (e) Bahavioural Observation.
  - (f) Performance errors.

3. Explain structured and unstructured Interviews in Employee selection. **20**

4. Discuss the Organizational Structures : **20**
Bureaucracy and high involvement & employee participation.

5. Describe the different aspects of Organizational Commitment and Job Involvement. **20**

6. Discuss the Importance of Product Image and Trademark. **20**

7. Write **any four** short notes of following : **20**
  - (a) Work overload & underload.
  - (b) Role Ambiguity & Role Conflict.
  - (c) Job Rotation.
  - (d) Transfer of Training.
  - (e) Executive coaching.
  - (f) Aims of consumer Psychology.

TURN OVER

सूचना : (१) प्रश्न क्र.१ सोडवा व प्रश्न क्र.२ ते प्रश्न क्र.६ पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा व प्रश्न क्र.७ सोडवा.
किंवा

प्रश्न क्र.२ ते प्रश्न क्र.६ पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा आणि प्रश्न क्र.७ सोडवा.

(२) एकूण पाच प्रश्न सोडवा.

(३) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा : ४०
(अ) प्रशिक्षणाच्या विविध पध्दती विशद करा.
(ब) नेतृत्वासंबंधीचा ज्हूम-येटनचा सिध्दांत व LMX सिध्दांत स्पष्ट करा.
(क) तणाव व्यवस्थापन कार्यक्रमाची चर्चा करा.
२. खालीलपैकी कोणतेही चार टिपा लिहा : २०
(अ) कार्यप्रवर्तन मूल्यमापन.
(ब) MBO.
(क) जोडी तुलना तंत्र.
(ड) ३६० अंश प्रत्यादान.
(इ) वर्तनिक निरिक्षण.
(फ) कार्यप्रवर्तनात्मक प्रमाद / त्रुटी.
३. कामगार निवडीतील रचित मुलाखत व अरचित मुलाखत विशद करा. २०
४. संघटनात्मक रचनांची चर्चा करा : २०
नोकरशाही (ब्युरोक्रसी) व उच्चसहभाग / गुंतणूक आणि कामगार सहभाग.
५. संघटनात्मक जबाबदारी, कार्य समावेशन यातील विविध घटकांचे स्पष्टीकरण द्या. २०
६. उत्पादन प्रतिमा, ट्रेडमार्क, उत्पादन / प्रॉडक्ट बांधणी आणि जाहिरातीचे विविध प्रकारच्या आवाहनांची चर्चा करा. २०
७. खालीलपैकी कोणतेही चार टिपा लिहा : २०
(अ) कार्यअतिभार व कार्यअल्पभार.
(ब) भूमिका संदिग्धता व भूमिका संघर्ष.
(क) कार्यावर फिरविणे (जॉब रोटेशन).
(ड) प्रशिक्षणाचे स्थलांतर.
(इ) तज्ञ मार्गदर्शन (एक्झीक्यूटीव कोचिंग).
(फ) उपभोक्ता मानसशास्त्राचे ध्येय.

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Question No. 1 and 10 are **compulsory**.
(2) Attempt any **two** questions out of the remaining from **each** section.
(3) Attempt **six** questions in all
(4) **Both sections** should be written in the **same** answer book.
(5) Use of **calculator** is allowed. Each step of calculation should be written in the **same** answer book.
(6) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
(7) **Graph paper** will be provided.

Section I

1. Define the term 'Psychological Testing and Assessment' and discuss the following type of Norms. **18**
  - (a) Age Norms
  - (b) National Norms
  - (c) Grade Norms
  - (d) Local Norms
2. Briefly explain the concept of reliability and discuss split-half reliability and inter-scorer reliability. **16**
3. Explain criterion related validation with reference to characteristics of a criterion and discuss concurrent validity and incremental validity. **16**
4. What is item analysis ? Discuss item analysis with reference to index of item difficulty and the item-reliability index. **16**
5. (a) Describe WAIS-III as an intelligence test. **8**
(b) Describe Rorschach's Inkblot test. **8**

Section II

6. (a) Describe the advantages and disadvantages of preparing a frequency distribution table. **3**
(b) Arrange the following scores into a frequency distribution table **10**

91	51	56	71	69	78	79	89
61	81	76	82	70	83	66	70
71	86	73	75	92	72	84	76
66	70	72	66	64	68	73	72
77	74	70	59	59	88	77	94

N = 40

- (c) Draw a histogram for the data in 6b. **3**

[TURN OVER

7. (a) Evaluate the Mean as a measures of central tendency. **3**
 (b) Compute Mean, Median and Mode for the following distribution. **13**

CI	f
120-124	2
115-119	4
110-114	5
105-109	7
100-104	10
95-99	8
90-94	6
85-89	4
80-84	4
N=50	

8. (a) Why is standard Deviation considered as the best measure of variability ? **3**
 (b) Calculate QD for the following distribution. **9**

CI	f
90-99	5
80-89	7
70-79	10
60-69	12
50-59	14
40-49	9
30-39	6
20-29	4
10-19	3
N=70	

- (c) Calculate P_{60} and PR of 77 for the data given in 8b. **4**

9. Write short notes on any **four** of the following :- **16**
- The concept of probability
  - T score
  - Characteristics of the normal curve
  - Skewness
  - Kurtosis
  - Area under the normal curve.

10. (a) What are the uses of the correlation coefficient. 4
 (b) Calculate correlation for the data given below by the Rank Difference Method. 13

X	Y
182	175
166	165
172	180
150	150
164	158
172	160
160	164
125	164
145	138

- (c) Interpret your answer. 1

 (मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) प्रश्न क्र.१ व प्रश्न क्र.१० अनिवार्य आहे.
 (२) प्रत्येक विभागातून उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 (३) एकूण सहा प्रश्न सोडवा.
 (४) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
 (५) गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे. गणितीय मांडणीची प्रत्येक पायरी स्पष्ट लिहा.
 (६) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (७) आलेख पेपर आवश्यकतेनुसार पुरविले जातील.

विभाग १

१. मानसशास्त्रीय चाचणी व मूल्यनिर्धारण संकल्पनाची व्याख्या स्पष्ट करा आणि खालील मानदंडांच्या प्रकाराची चर्चा करा. १८
 (अ) वयानुरूप मानदंड (क) श्रेणी मानदंड
 (ब) राष्ट्रीय मानदंड (ड) स्थानिक मानदंड
२. विश्वासाहता संकल्पना स्पष्ट करून अर्धखंडीत विश्वासाहता व पिरक्षक अंतर्गत विश्वासाहतेची चर्चा करा. १६
३. निकषाची गुणवैशिष्ट्ये सांगून निकषाशी संबधीत वैधता स्पष्ट करा आणि वर्धित वैधता व वर्तमान वैधतेची चर्चा करा. १६

[TURN OVER

४. घटक विश्लेषण म्हणजे काय ? घटक विश्लेषणाच्या संदर्भानुसार घटक भेदनिवृत निर्देशांक व घटक विश्वासार्हता निर्देशांक यांची चर्चा करा. १६
५. (अ) WAIS-III बुद्धीमापन कसोटी विशद करा. ८
 (ब) रोशाच्या शाईच्या डागाची चाचणी विशद करा. ८

विभाग २

६. (अ) वारंवारिता विभाजन तक्त्याचे फायदे-तोटे सांगा. ३
 (ब) खालील सुट्या प्राप्तांकाद्वारे वारंवारिता विभाजन तक्ता तयार करा. १०

९१	५१	५६	७१	६९	७८	७९	८९
६१	८१	७६	८२	७०	८३	६६	७०
७१	८६	७३	७५	९२	७२	८४	७६
६६	७०	७२	६६	६४	६८	७३	७२
७७	७४	७०	५९	५९	८८	७७	९४

N = ४०

- (क) वरिल वितरणचा (प्र.६ ब) हिस्टोग्राम काढा. ३
७. (अ) केंद्रिय प्रवृत्तीचा मध्यमान, परिणामाचे मूल्यांकन करा. ३
 (ब) खालील वितरणाचा मध्यमान, मध्यांक, बहूलक काढा. १३

वर्गांतर	वारंवारिता
१२०-१२४	२
११५-११९	४
११०-११४	५
१०५-१०९	७
१००-१०४	१०
९५-९९	८
९०-९४	६
८५-८९	४
८०-८४	४

N=५०

८. (अ) परिवर्तनशिलतेच्या परिणामातील प्रमाण विचलन हे उत्तम का मानले जाते ? ३
 (ब) खालील वितरणाचा चतुर्थक विचलन (QD) काढा. ९

वर्गांतर	वारंवारिता
९०-९९	५
८०-८९	७
७०-७९	१०
६०-६९	१२
५०-५९	१४
४०-४९	९
३०-३९	६
२०-२९	४
१०-१९	३

N=७०

- (क) प्र. क्र. ८ब च्या वितरणाचा P६० व ७७ चा PR काढा. ४

९. खालीलपैकी कोणतेही चार टिपा लिहा :- १६
(अ) संभाव्यतेची संकल्पना	(ड) स्क्यूनेस
(ब) टी गुणांक	(इ) कर्टोसिसिझ
(क) संभाव्यता वक्राचे गुणवैशिष्ट्ये	(फ) संभाव्यता वक्रातील समविष्ट असलेले क्षेत्र.

१०. (अ) सहसंबंधाचे काय काय उपयोग असतात ? ४
 (ब) खालील संचातील सहसंबंध माहितीचा श्रेणी अंतर मापन पद्धतीने सहसंबंध काढा. १३

क्ष	य
१८२	१७५
१६६	१६५
१७२	१८०
१५०	१५०
१६४	१५८
१७२	१६०
१६०	१६४
१२५	१६४
१४५	१३८

- (क) आपल्या सहसंबंधाचा अर्थ सांगा. १

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Abnormal Psychology
(PAPER – V) (08/01/2018)

QP Code : 27736

[3 Hours]

[Total Marks : 100]

Please check whether you have got the right question paper

- N.B :** 1. Attempt questions from one of the following methods.
- (a) Attempt any two questions from Q Nos. 1 & any three more questions from Q. No. 2 to 8.
- OR**
- (b) Attempt any five questions from Q. Nos. 2 to 8.
2. Figures to the right indicate full marks.

1. (a) Discuss theories and treatment of Antisocial Personality Disorder.	20
(b) Explain dementia caused by other conditions.	20
(c) Explain characteristics of anorexia nervosa and bulimia nervosa.	20
2. Discuss five axes of DSM – IV – TR.	20
3. Explain humanistic perspective in detail.	20
4. Describe characteristics, theories and treatment of P T S D	20
5. Explain dissociative amnesia, dissociative fugue and depersonalization disorder in detail.	20
6. Explain characteristics and types of pedophilia.	20
7. Write a detailed note on suicide.	20
8. Discuss brief psychotic disorder, delusional disorder and shared psychotic disorder.	20
-

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

[३ तास]

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) खालीलपैकी कोणत्याही एका पद्धतीने प्रश्न सोडवा.

(अ) प्रश्न क्र. १ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा व प्रश्न क्र. २ ते प्रश्न क्र. ८ मधून आणखीन कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

किंवा

(ब) प्रश्न क्र. २ ते ८ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. (अ) समाजविघातक व्यक्तिमत्त्व विकृतीचे सिद्धान्त व त्यावरील उपचार यांची चर्चा करा.	२०
(ब) अन्य स्थितींमुळे निर्माण होणारी मस्तिष्क विकृती (डिमेंशिया) स्पष्ट करा.	२०
(क) अॅनोरेक्सिया नर्वोसा व ब्युलिमिया नर्वोसा यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.	२०
२. DSM – IV – TR च्या पाच अक्षांची चर्चा करा.	२०
३. मानवतावादी दृष्टिकोन सखोलपणे स्पष्ट करा.	२०
४. P T S D ची वैशिष्ट्ये, सिद्धान्त व त्यावरील उपचार यांचे वर्णन करा.	२०
५. वियोजित स्मृतिभ्रंश, वियोजित पलायन व अवैयक्तिकीकरण विकृती सखोलपणे स्पष्ट करा.	२०
६. बाल्लक्ष्यी लौंगिकतेची वैशिष्ट्ये व त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.	२०
७. आत्महत्त्येवर सविस्तर टीप लिहा.	२०
८. अल्पकालीन मनोविक्षोभित विकृती, घनविचारण विकृती आणि सामायिक मनोविक्षोभित विकृती यांची चर्चा करा.	२०

T.Y.B.A.
PSYCHOLOGY
Industrial and Organizational Psychology
(PAPER – VI) (09/01/2018)

QP Code : 08122

[Total Marks : 100

- N.B.** (1) **Figures** to the **Right** indicate **full marks**.
(2) **All** answers should be written in the **same** answer book .
(3) Attempt Q. No. **1** for **40** marks any **two** more questions from Q. No. **2** to Q. No. **6**.

OR

Attempt any **four** Questions from Q. No. **2** to Q. No. **6**.

- (4) Follow the **same** instruction as given above and also attempt Q. No **7** which is **compulsory**.

1. Attempt any **two** of the following :- **40**
    - (a) Discuss structured interview and situational interviews.
    - (b) Describe On-the-job training, vestibule training, job rotation and executive coaching.
    - (c) Explain equity theory and goal setting theory.

  2. Write a short note on any **four** of the following :- **20**
    - (a) Written Narratives
    - (b) Ranking Technique
    - (c) MBO
    - (d) 360 degree feedback
    - (e) Halo effect
    - (f) Constant or systematic bias

  3. Explain leadership styles. **20**

  4. Explain organizational change and organizational development. **20**

  5. Discuss work family balance. **20**

  6. Explain brand placement, buying habits and brand loyalty and product pricing. **20**

  7. Write short notes on any **Four** of the following :- **20**
    - (a) Paired comparison Technique
    - (b) Massed v/s Distributed Practices
    - (c) ERG theory
    - (d) Social Loafing
    - (e) Work overload & Underload
    - (f) Focus Group
-

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सुचना : (१) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
 (२) सर्व प्रश्नांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.
 (३) प्रश्न क्र. १ हा ४० गुणांसाठी सोडवा व प्रश्न क्र. २ ते ६ मधून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
 किंवा
 प्रश्न क्र. २ ते ६ मधून कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
 (४) वरील सूचना शिवाय प्रश्न क्र. ७ हा अनिवार्य आहे. (एकूण पाच प्रश्न सोडवा.)

१. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ४०
 (अ) कर्मचाऱ्यांच्या निवडणुकीसाठी रचनात्मक (structured) आणि परिस्थितीजन्य मुलाखतीची चर्चा करा.
 (ब) कार्य प्रशिक्षण, खमाम (vestibule) परिस्थितीतील प्रशिक्षण, अन्य कामाचर फिरवणे आणि तज्ञ मार्गदर्शन यांचे वर्णन करा.
 (क) नेतृत्वाचे संतुलन सिद्धांत आणि उद्दिष्ट निश्चित सिद्धांत सविस्तर विशद करा.
२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणतेही चार) २०
 (अ) लिखित वृत्तांत (ड) ३६०° प्रत्यादान
 (ब) श्रेणी तंत्र (इ) हॅलो परिणाम / तेजोवलय परिणाम
 (क) वस्तुनिष्ठतेनुरूप व्यवस्थापन (MBO) (ई) स्थिर किंवा पद्धतशीर पूर्वग्रह
३. नेतृत्वाच्या शैलींची चर्चा करा. २०
४. संघटनेतील बदल आणि संघटनेतील विकासांचे वर्णन करा. २०
५. कार्य-कुटुंब संतुलनाची चर्चा करा. २०
६. ब्रँड ठरविणे खरेदीची सवय आणि व्यापाराच्या खुणेशी निष्ठा व वस्तूची किंमत ठरविणे स्पष्ट करा. २०
७. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :- २०
 (१) जोडी तुलना तंत्र
 (२) सामुहिक विरुद्ध भेदीत सराव
 (३) ERG
 (४) सोशल लोफींग
 (५) अतिकार्यभार - अल्पकार्यभार
 (६) केंद्रित समुह